Uchwała Nr XXXV/360/2013
Rady Miejskiej Będzina
z dnia 27 marca 2013 roku

w sprawie stanowiska na wezwanie Centrum Nauki i Biznesu „ŻAK" Sp. z. o.o. do usunięcia naruszenia prawa w uchwale Nr XXXI/318/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla prowadzonych na terenie miasta Będzina niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania (opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu 23 stycznia 2013 roku poz. 728).

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 101 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity – Dz. U. z 2001 roku Nr 142 poz. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity – Dz. U. z 2000 roku Nr 98 poz. 1071 z późniejszymi zmianami)

Rada Miejska Będzina
uchwala:

§ 1

1. Przyjąć stanowisko odnośnie wezwania Centrum Nauki i Biznesu „ŻAK" Sp. z. o.o. do usunięcia naruszenia prawa w uchwale Nr XXXI/318/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla prowadzonych na terenie miasta Będzina niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania (opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 23 stycznia 2013 roku poz. 728) o treści zawartej w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Odmówić dokonania zmian w uchwale wskazanej w § 1 ust. 1 niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Będzina.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Będzina
Sławomir Brodziński

NACZELNIK
WYDZIAŁU OŚWIATY
Roman Gocz[illegible]

RADCA PRAWNY
[illegible]

Uzasadnienie

Uchwałę podejmuje się w związku z wezwaniem Rady Miejskiej Będzina do usunięcia naruszenia prawa polegającego – zdaniem pełnomocnika Centrum Nauki i Biznesu „Żak" Sp. z o. o. – na niezgodnymi z ustawą o systemie oświaty (tekst jednolity – Dz. U. z 2004 roku Nr 256 poz. 2572 z późniejszymi zmianami) zapisami w uchwale Nr XXXI/318/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 grudnia 2012 roku w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla prowadzonych na terenie miasta Będzina niepublicznych szkół, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

NACZELNIK
WYDZIAŁU OŚWIATY
Roman Goczoł

Załącznik nr 1
do uchwały Nr XXXV/360/2013
Rady Miejskiej Będzina
z dnia 27 marca 2013 roku

Stanowisko do wezwania Centrum Nauki i Biznesu „ŻAK" Sp. z. o.o. do usunięcia naruszenia prawa w uchwale Nr XXXI/318/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 grudnia 2012 roku

W wyniku wszechstronnej oceny treści zarzutów do uchwały Nr XXXI/318/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 19 grudnia 2012 roku a także przy uwzględnieniu linii orzecznictwa sądowo-administracyjnego stwierdzić należy co następuje:

1. § 4 ust. 1 pkt 3 uchwały Nr XXXI/318/2012

Rozliczenia wykorzystywanej dotacji na podstawie odrębnej ewidencji wydatków finansowanych z dotacji wpisują się w uprawnienia organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określenia elementów niezbędnych do przeprowadzania kontroli prawidłowości wykorzystania środków. Zapis ten daje możliwość porównania czy poniesienie konkretnego wydatku pozostaje w zgodzie z realizacją celów, o jakich mowa w ustawie o systemie oświaty i sprawdzenia, czy dotacja jest wykorzystywana w sposób prawidłowy. Zgodnie z art. 90 ust. 3f ustawy o systemie oświaty osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do wstępu do szkół i placówek oraz wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania. Kwestionowany zapis uchwały reguluje sposób postępowania podmiotu dotowanego zobowiązanego podczas kontroli do udokumentowania prawidłowości wykorzystania dotacji.

Prawo kontroli wykorzystania udzielonej dotacji pozostaje w ścisłym związku z wyrażoną w ustawie o finansach publicznych zasadą jawności i przejrzystości gospodarowania środkami publicznymi. W odniesieniu do środków publicznych muszą obowiązywać szczególne zasady weryfikacji ich wydatkowania. Cele te, w odniesieniu do dotacji oświatowych, są realizowane poprzez stanowienie aktów prawa miejscowego określających szczegółowo reguły, procedury i granice kontroli. Podobne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 21 marca 2012 roku (IISA/Gd 1321/11).

Przywołany przez pełnomocnika Centrum Nauki i Biznesu „Żak" dla uzasadnienia swojego stanowiska wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 14 września 2011 roku (sygn. akt I SA/Gd 663/11) został zmieniony przez ten sam sąd w wyroku z dnia 21 marca 2012 roku (sygn. akt I SA/Gd 1321/11). Sąd ten nie podziela poglądu, iż jedyną dopuszczalną formą kontroli przyznawanych dotacji może być rozliczenie faktycznej liczby uczniów, na których są przyznawane dotacje.

Za całkowicie zasadny należy uznać pogląd, iż JST jest upoważniona do szczegółowego ingerowania w sposób wydatkowania dotacji (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 14 grudnia 2009 roku - II SA/Ke 657/09).

2. § 7 ust. 4 uchwały Nr XXXI/318/2012

W myśl art. 90 ust. 3 ustawy o systemie oświaty w przypadku braku na terenie gminy szkoły publicznej danego typu i rodzaju podstawą do ustalenia wysokości dotacji

dla szkoły niepublicznej są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę lub powiat na prowadzenie szkoły publicznej danego typu lub rodzaju. Zgodnie z wyrokiem WSA w Kielcach z dnia 14 grudnia 2009 roku (II SA/Ke 657/09) użyte w ustawie określenie „przez najbliższą gminę lub powiat" w liczbie pojedynczej wskazuje, że podstawę do ustalenia dotacji stanowią wydatki bieżące ponoszone tylko w jednej gminie lub powiecie. Skoro ustawodawca nie zamieścił w ust. 3 art. 90 ustawy o systemie oświaty kryteriów „najbliższego powiatu", to respektując zasadę samodzielności gminy, wyrażoną w art. 165 ust. 2 Konstytucji RP, pozostawił organom samorządu swobodę w ustalaniu wysokości dotacji dla szkół, z uwzględnieniem sytuacji ekonomicznej miasta i z zastrzeżeniem, że dotacje te przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 50 % ustalonych w budżecie JST wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju.
Brak sprecyzowania kryterium bliskości w definicji użytego w uchwale pojęcia „najbliższa gmina" nie narusza regulacji ustawowych. Wskazanie właściwej do określenia podstawy naliczenia dotacji gminy należy do organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego.

3. § 9 ust. 1 uchwały Nr XXXI/318/2012
Od szkoły mogą być wymagane informacje niezbędne do prawidłowego udzielenia dotacji. Ustawą z dnia 19 marca 2009 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 roku Nr 56 poz. 458) zakres upoważnienia ustawowego dla organu stanowiącego JST uległ znacznemu rozszerzeniu. Oprócz ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji upoważniono radę gminy do ustalenia trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia dotacji. Może ona ustanowić obowiązek comiesięcznego rozliczenia wykorzystania środków pieniężnych, informowania o rzeczywistej liczbie uczniów z uwzględnieniem ustawowego warunku obecności uczniów w co najmniej 50 % obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz wykazu uczniów. Podobne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 21 marca 2012 roku (II SA/Gd 1321/11)

4. § 9 ust. 2 uchwały Nr XXXI/318/2012
Ustawą z dnia 19 marca 2009 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 roku Nr 56 poz. 458) zakres upoważnienia ustawowego dla organu stanowiącego JST uległ znacznemu rozszerzeniu. Oprócz ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji upoważniono radę gminy do ustalenia trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji oraz terminu i sposobu rozliczenia dotacji.
Intencją uchwałodawcy nie było ustalenie sytuacji prowadzących do wstrzymania dotacji, a jedynie zobowiązanie wnioskodawcy do składania informacji na podstawie których, zgodnie z aktualnym prawem, ustala się wysokość dotacji w danym miesiącu. Od 1 stycznia 2013 roku miesięczna wysokość dotacji dla szkół niepublicznych, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny i obowiązek nauki uwarunkowana jest dodatkowo liczbą uczniów uczestniczących w 50 % zajęć edukacyjnych. Brak informacji o rzeczywistej liczbie uczniów może skutkować pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości. Zaproponowany zapis w § 9 ust. 1 chroni interesy finansowe gminy i uniemożliwia szkole korzystanie ze środków w wysokości nienależnej.

5. § 12 ust. 1 i 2 uchwały Nr XXXI/318/2012

W orzecznictwie sądowo-administracyjnym wyrażany jest pogląd, iż niekiedy konieczne jest przytoczenie w uchwale rady gminy zapisów ustawowych, jeżeli dzięki takiemu zabiegowi akt prawa miejscowego staje się czytelny i zrozumiały. W uchwale Rady Miejskiej nie doszło do modyfikacji zapisu ustawowego dotyczącego zasad zwrotu do budżetu miasta Będzina dotacji udzielonej szkole lub placówce niepublicznej.

Zastrzeżenia do § 12 ust. 1 i 2 wzywający do usunięcia naruszenia prawa w uchwale Nr XXXI/318/2012 Rady Miejskiej z dnia 19 grudnia 2012 roku opracował na podstawie artykułów 144, 145, 146 i 190 nieaktualnej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Będzina
Sławomir Bydziński

NACZELNIK
WYDZIAŁU OŚWIATY
Roman Goczał